

TIEDOTE 24.10.2017

Professoriliitto ja Tieteentekijöiden liitto:

Korkeakouluvision osaamistavoitteet hyvät, lakimuutos ei kannata kiireessä

Opetus- ja kulttuuriministeriö julkisti tänään vision Korkeakoulutus ja tutkimus 2030-luvulle. OKM:n vision konkreettisin tavoite on suomalaisten osaamistason nosto: vähintään 50 % nuorista aikuisista suorittaa korkeakoulututkinnon. Tieteentekijöiden liitto ja Professoriliitto kannattavat osaamiseen panostamista, kunhan resursseista pidetään huolta.

- Tutkintotavoitteiden osuuden kasvattaminen edellyttää nykyistä enemmän opetushenkilöstöä. Läpäisyn tehostaminen tapahtuu henkilökohtaista ohjausta lisäämällä ja siihen tarvitaan tekijöitä. Opetus- ja tutkimushenkilöstöllä on jo nyt kädet täynnä. Resursseja ja väkeä tarvitaan lisää. Siksi yliopistoindeksin jäädytys pitää lopettaa.

Professoriliitto ja Tieteentekijöiden liitto pitävät hyvänä sitä, että OKM:n visio painottaa tutkimuksen merkitystä. Tutkimus- ja kehittämistoiminnan BKT-osuus halutaan kasvattaa 4 prosenttiin nykyisestä 2,9 prosentista. Tavoite on hyvä ja se edellyttää selkeitä lisäpanostuksia sekä valtiolta että elinkeinoelämältä.

Visio noteeraa sen, että TKI-työtä tekevistä vain vajaa 20 prosenttia on suorittanut tohtorin tutkinnon. Yritysten t&k-tehtävissä työskentelee noin 40 000 henkilöä, joista ainoastaan 5 % on tohtoreita. Osuuden nostaminen olisi kestävä tapa hoitaa myös tohtorien työllistymistä.

Liitot pitävät myönteisenä myös sitä, että visiossa ei esitetä yliopistolain ja ammattikorkeakoululain yhdistävää uuden korkeakoululain valmistelua.

- Olemme korostaneet monissa yhteyksissä, että näin mittavaa lakihanketta ei kannata käynnistää kiireessä. Toivottavasti uutta lakia ei ehdoteta myöskään visiota seuraavassa tiekartassa, sillä näin iso hanke pitäisi pohjustaa laajalla keskustelulla tutkinnoista, tutkimusvastuista, koulutuksen konkreettisista sisällöistä ja tavoitteista. Myös käynnissä olevien lakimuutosten vaikutukset tulee ensin arvioida.

Vision taustamuistiossa on yhden kappaleen verran korkeakoulujen henkilöstön asemasta. Liitot olisivat odottaneet hieman enemmän, koska OKM oli kertonut tavoitteeksi, että visiotyötä tehdään yhteistyössä henkilöstön kanssa. Hyvää on kuitenkin se, että visiossa luetellaan työhyvinvoinnin heikentyminen, työn kuormittavuuden kasvu, työsuhteiden epävarmuus sekä osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien vähäisyys. Yliopistolaista tehty kaksi arviointia osoittavat nämä. Visiopaperissa on huomattu myös se, että johtamisjärjestelmät ovat henkilöstön kritiikin kohteena.

- Visioon on kirjattu tavoitteeksi ”korkeakoulut ovat Suomen parhaita työpaikkoja”. Sitä mekin toivomme! Pitkjänteisempi rahoitus, varmemmat työsuhteet, paremmat vaikutusmahdollisuudet ja johtamisjärjestelmät ovat avainasemassa tavoitteeseen pääsemisessä. Mieluusti jatkamme keskustelua konkreettisista keinoista, liitot toteavat.

LISÄTIETOJA:

puheenjohtaja Petri Koikkalainen (Tieteentekijöiden liitto), 050 544 7442;

varapuheenjohtaja Jouni Kivistö-Rahnasto (Professoriliitto), 040 565 4676;

toiminnanjohtaja Johanna Moisio (Tieteentekijöiden liitto), 0400 874 135;

toiminnanjohtaja Tarja Niemelä (Professoriliitto), 050 340 2725